

עכ"ל] והספרדים יריאים ורצונם וחפצם להעמיד בדברי הב"י ובפרט בדבר הזה שהד"מ חולק עליו, יוכל לבוא לדעתם למכשול, שהישראל באיזה זמן יבעיר האש בשבת, ומיראה זאת עוד בימים הקדמונים החזיקו הדבר, וקבעו מנהג שלא לרחוץ שום ולד בשום פעם כמ"ש הב"י והאידנא אולי יש איזה טעם אחר ממנו נעלם.

ואגב זה אדבר מענין קטנים תגלחת שלהם שקורין חלאקין, ופעה"ק בימי הקיץ הספרדים הולכים על קבר שמעון הצדיק, ובימי החורף לוקחין הקטן לבהכ"נ או לבהמ"ד, ועושים בתגלחת בשמחה ומשתה, מה שאב"י בחוץ לארץ אין יודעים מזה כלום ואנשים פשוטים ע"ה אם באים לכאן שואלים מה העבודה הזאת לכם כאלו אין בזה שורש, [פקח עיניך וראה בשו"ע אור"ח סי' תקל"א בה"ט סק"ז, בשם גן המלך סי' ס"ב ז"ל מותר להשהות שמחת התגלחת שעושין לקטן עד המועד ומגלחין ע"י ספר ישראל עכ"ל, ויעיין שם בשערי תשובה בזה"ל בשם גן המלך ז"ל ומותר להשהות שמחת התגלחת שעושין לקטן כדי להרגיל השמחה במועד, ומצוה נמי איכא בכך כו']. והענין של שמחה הוא מנהג של א"י ג"כ כו' שמחנכין אותו במצוה להיות לו פיאות הראש [ועיין בפע"ח שער ספירת העומר שכתב בענין ההולכים על קבר רשב"י ור"א בנו, במירון בל"ג בעומר, שראה את מורי האר"י ז"ל שהלך לשם לגלח את בנו בשמחה בימים ההם יעיי"ש], א"כ אדרבה קשה למה אין נוהגין כן בחוץ לארץ, הלא גן המלך הנ"ל כותב מנהג של א"י ג"כ, משמע שבחוץ לארץ נוהגין כן.

והנה אב"י אחיי וריעי, אני זכיתי ג"כ להיות בל"ג בעומר במירון ת"ל והנה בתוך כך אודיע לכם שפעה"ק נמצאים הרבה

פרושים שכל הצדיקים הנוראים בשם קדושים עד הבעש"ט וכדומה, המה כלא בעינם ר"ל, וכדומה כל דרך חסידות, והפרושים הם הרוב וחסידים הם מועטים אך ורק הספרדים הם עומדים בצד הצדיקים הנ"ל ומאמינים בהם ואם רואים איזה ספר מאיזה צדיק אפילו מזמנינו קונים הספר, כאשר ראיתי ספרדי שהיה לו הספר אהבת שלום מהרב הצדיק הקדוש ר' מענדיל מקאסיב זלה"ה, והיה חביב אצלו מאוד, (ואני מעולם בחרתי לי דרך השתיקה ולא באתי בהחיבור להדפיס איזה דבר חסידות) אך ורק מה שעניי ראו ולא זר ובפרט כי שמעתי מפרושים ג"כ שמספרים מעשה מל"ג בעומר מאשה אחת שהיה לה עמה במרון ילד אחד, ונחלש פתאום, ומת הילד, השליכה אותו על קבר הצדיק בבכי וזעקה בטענה שבאה על שמחתו, ויהיו לה צער כזה, עד שהילד חזר לבריאותו ולחיותו ע"כ, אספר ג"כ קצת מה ששמעתי שם, וראיתי בהיותי שם ספרו לי, היינו ששם דרך לרקוד ברקודין אנשים ונשים הם בפ"ע, והיו שם איש אחד למדן ומנע הנשים מהשמחה, והיה להם צער גדול, והאיש הזה נפל עליו תרדימה ושינה ובתוך כך בחלומו והנה רשב"י דובר עליו עבור שמנעת הנשים מהשמחה שלי וערבה השמחה עי"ז בשמחתך ג"כ יהיה כך ובקרב הימים עשה נישואין לבנו אותו הלמדן ומת החתן בשעת הנישואין.

אחי ורעי אין אני יכול להעלות על הכתב גודל השמחה, אשרי מי שראה זאת, היינו ליל ל"ג בעומר בערב הוא הדלקה של ספרדים אחר ההכרזה שמוכרין אותה בדמים יקרים, היינו ההדלקה על קבר רשב"י ובנו ר' אלעזר ור' יצחק נפחא ור"י הסנדלר, וכל הלילה וכל היום, השמחה גדולה עד רום רקיע בנבל ובכנור ובתופים בפ"ע, ובליל ל"ד עושים ההדלקה כנ"ל

האשכזים שלנו והשמחה לילה ויום כנ"ל, והנה מי שלא ראה זאת לא ראה שמחה מימיו, היינו אחר התפלה בבוקר ביום ל"ג בעומר תיכף ההתחלה משמחת ההתגלחת הקטנים. אב"י שבחוץ לארץ, אתם רואים המשנה במס' חגיגה (ה' ע"א) איזה קטן כל שאינו יכול לרכוב על כתפיו של אביו ולעלות מירושלים להר הבית, והנה כשהייתי במרון היה אומרים שהיו בערך שבעים קטנים מהספרדים והאשכנזים אשר הביאו אותם ממקומות הסמוכים למרון, וכל איש חוטף הקטן שלו בתוך השמחה על כתפיו, והקטן יושב כך ואביו רוקד עמו, וכל המשפחה באים עמו על שמחה זו למרון, ומי שהוא מהמשפחה חוטף הקטן על כתפיו ורוקד עמו איש מאיש בתוך הרקידה, וזה הדבר נתעכב לא שעה א' ולא שניים, רק לפי גודל השמחה, וכולם יחד ספרדים ואשכנזים, רוקדים ברקידה עם הקטנים על כתפיהם, ומזמרים בשירות ותושבחות, ובעלי כלי זמר הנ"ל מנגנים בכלי שיר, ומה שהקטנים יושבים כך על הכתף זה אינו מדרך הטבע, רק מי שיש לו הערה מרגיש ממש שזה כח הצדיק רשב"י שרוצה בהשמחה, ונהנה מה שמגדלים השמחה ביותר מטבע האנושי, והנה הילדים יושבים במרכב על הכתף ואוחזין בו בידיהם, שלא יפלו מגודל הרקידה, ובעיני ראיתי כמה קטנים מגודל השמחה שלהם לקחו הידים והכו כף אל כף, והיו יושבים כך והיו מרקדים עמם, וזה א"א להיות ע"פ הטבע, והקטנים הנ"ל אביו ואמו של הקטן עושים לקטן שלהם כתונת חדש ומלבושים חדשים אפילו מנעלים חדשים מחוט ועד שרוך הנעל, הכל חדש, חגורה חדשה, יארמיקע עם שפאניר, ועושים לו מלבוש עליון לאביל עם שפאניר על הקאלנר ועל הארביל, ועל הלאביל מאחוריו נתפר משפאניר

לט

טל ירושלים

אותיות "לכבוד רבי שמעון בן יוחאי", אחר הרקידה והשמחה
הולכים כל העולם שבשם, בשמחה ובכלי זמר כנ"ל, לר"י
הסנדלר, שהוא מרחק בערך שלשה מאות אמה, ושם עושים
על קברו ההתגלחת ברבות עם בשמחה, וחוזרים בשמחה
לשמחת רשב"י, והנה בהשמחה זו ראיתי בעיני שהיו שני
אנשים שהיו להם משקה הרבה, והיו מבקשים לכל איש
שישתה משקה שלהם, ושאלתי מה זה וסיפרו לי שאחד הביא
קטן שלו על שמחת התגלחת, והוא לא היו לו ילדים ארבעה

מראה כללי של הבנינים על ציון הרשב"י במירון.

טל ירושלים

מ

עשר שנים, ופעם אחת היו בל"ג בעומר ובתוך השמחה ענה בקול גדול אני מנדר, שמונה עשר ראטיל משקה על שמחת רשב"י, שיעזור לי ה' בזו השנה בן זכר, וענו כל העם בקול אמן, בשנה זו נתעברה זוגתו וילדה לו בן, וכעת הגיע זמן ההתגלחת ושילם נדרו, כאשר נדר, ואיש השני לא היו לו ילדים עשר שנים, ענה אחריו כנ"ל ועזר לו ד' גם כן, שמעתי מפיהם בעצמם, ומי שהוא במרון, מרגיש בחוש שהשמחה הוא בכח הרשב"י, שרוצה בזה שיהיה משתה ושמחה בזה היום.

★ ★ ★

והנה כשהייתי בחוץ לארץ, הייתי סובר שעל קבר רשב"י הוא הציון כמו על קבר צדיקים שבחוץ לארץ, וכעת אודיע להם שקברו אין סמוך ממש במרון, רק מרון רחוק קצת שאין רואים שם, אך ורק שם יש חצר גדול, מדדתי הערך ברגלים שלי עולה האורך ששים אמה והרוחב בערך ששה ושלשים אמה. באורך הנ"ל יש לצד מזרח מקום מדרש, שם מתפללים, ויש שם בימה באמצע כמו שספרדים נוהגים, ויש שם שלשה בתים, האורך שלהם בערך ארבעה ועשרים אמה, בהבתים הנ"ל לצד מערב היא מערת רשב"י, ושם מתפללים על קברו, ור' אלעזר בנו, קברו יש לו מערה בבית בפ"ע מהצר, ור' יצחק נפחא המערה שלו בקצה החצר אצל המערה היוצאים מהחצר, ובהחצר הנ"ל יש בתים מלמטה, ויש עליהם כיפות הרבה, ועליהם בעליי' כמה וכמה בתים, ולפני הבתים כמו מרפסת סביבם, שם עומדים עד אין מספר, ורואים השמחה שבחצר, ומי שרוצה לעלות עוד למעלה, עולה על הכיפות שעל הבתים העליונים, גבוה על גבוה, שם רואים הים כינרת,

טל ירושלים

מא

והוא דבר חידוש, היינו מזה תדעו איך קברו של רשב"י בגובה
ההר, כי מטבריא לצפת הולכים בערך שבעה שעות מעמק
טבריא לגובה ההר שצפת עומד שם, ומצפת הולכים לגובה
ההר שמרון עומד שם, דרך כמו ערך שני שעות, ומחמת שקברו

טל ירושלים

מב

טל ירושלים

מג

של רשב"י בגובה כ"כ, ע"כ נראה שם מרחוק הים כנרת, גם יש שם מקום לטבול, היינו כשיורדין למטה בעמק כמו ערך מאה אמה, הולך שם מי מגידו, וטבלתי שם, אין שם מקום עמוק יותר מחצי קומת איש, וגם אינו רחב רק בערך חמשה או ששה אמות.

והנה בחזרה משם נסעתי לטבריא והייתי במדרש של ר"מ בעל נס, ח"י ימים, מה שהאשכנזים בנו על מערה שלו ממש, ואפילו בשבת וחג השבועות והיו לי שם מנין, היינו כי ע"י עירוב מותר לילך לשם, ולצירוף המנין באו אנשים מטבריא לשם, ות"ל בנו האשכנזים בהמ"ד לעצמם כנ"ל, והספרדים לעצמם בצד המערה, ויש שם ספרים הרבה ללמוד בהם. והנה שם ספרו לי ענין כאשר ראיתי שיש אבן גדול ועגול על המערה של ר"מ, בחלקם של אשכנזים, והאבן הזה בשעת הבנין, היו צריכין להזיז אותו ממקומו, היו הרבה אנשים בזה, כי הוא משא כבד מאוד, ואספו אליו ולקחו אותו ממקומו ע"י אנשים הרבה בתחבולות שונות, ואח"כ כשנגמר הבנין, היו צריכים לחזור אותו למקומו על הבנין, והיו לעת ערב ולא היו אנשים כ"כ, ולא היו יכולים לחזור אותו, והלכו לעיר טבריא ללון, ובבוקר באו והנה האבן על מקומו, מי שרוצה להאמין יאמין, כי אין אני מכריע בדבר, אך ורק זאת שמעתי כי רחצתי בחמי טבריא הסמוך לבהמ"ד הנ"ל, תחת ההר, והי' שם ערל אחד רך בשנים שהי' חלש, ורחץ בהנ"ל, וערל זקן היה יושב עמו, ואמר לו מה לך לבקש רפואות, הלא כמה פעמים שהי' עלי עת צרה ונתתי שמן על ר"מ בעל נס, ונושעתי בזה.

ובתוך כך נזכר לי מעשה מש"ב הרב הצדיק הקרוש והגאון זלה"ה דק"ק בעלזא, שהי' מופת הדור, ונשמע קול מופתיו בכל